

IZ ZARJE V ZARJO, OD DNE DO DNE

ANDREJ FINK

(Govor na 53. Slovenskem dnevu v Slomškovem domu)

Ljudje se radi srečujemo ob godovih in obletnicah. Ko prenehamo s praznovanji otroških in morda mladostnih obletnic, se posebno začnemo ustavljati in praznovati tiste, ob katerih posamezniki dosegamo več desetletij. Tudi ob ustanovah in celo državah se spominjamo obletnic, desetletnic in celo stoletnic. Danes Slovencem v Argentini ne manjka števil, ob katerih se je vredno ustaviti.

Najprej smo se danes zbrali, da proslavimo 47. obletnico krajevnega Slomškovega doma. Krajevni domovi so že od prvega dne bili potrebni, da so se ob njih združevali v velikem Buenos Airesu naseljeni Slovenci in da so v njih našli nadomestek izgubljene geografske domovine. Vsi bomo soglašali v občutku, ki nas obda, ko stopimo v kak slovenski dom. Zdi se nam, kot da bi stopili na slovenski ozemlje. Pogovorni jezik postane slovenski, glasba je slovenska, obda nas ozračje, ki nam da čutiti kot da smo se vsaj zelo približali Sloveniji. Iz mednarodnih odnosov poznamo fikci-

jo ekstrateritorialnosti, po kateri se veleposlaništva in kaka druga poslopja štejejo kot ozemlje tiste države, ki jo predstavljajo. V primeru naših domov pa to ni fikcija. Pri fikciji se nekaj šteje, da je, ko v resnici ni. S to ugotovitvijo je konec razglabljanj. Pri naših domovih je pa težko definirati, do kje je življenje v njihovi notranjosti nekaj realnega ali idealnega. Zahodnjaška miselnost navadno strogo ločuje realno od idealnega in izvaja iz tega najrazličnejše zaključke. Vzhodnjaška miselnost je drugačna. Tam ti dve kategoriji nista ločeni in se med seboj spajata. Čeprav Slovenci svetovno-nazorsko spadamo na zahod, lahko ugotovimo, da se pri nas dogaja nekaj drugega je sicer ta dom, če ne najbolj konkretna uresničitev idej, upov, skrbi in načrtov? Da so ideali in vrednote, iz katerih smo živeli, bile resnične, dokazujejo sadovi, po katerih jih spoznavamo mi sami in drugi. Pogubnost mnogih idej se je že večkrat grozovito izkazala v preteklosti, njihova zgrešenost se je pa bolj preprosto pokazala v sedanjosti, ki so ga doživeli. Če je sad nezdrav, ni mogel zrasti na zdravem drevesu. Ves slovenski svet, ki že dolgo časa ve za nas, nam je priča, da so naši sadovi zdravi. Izhajajo namreč iz zdravega uma in zdravega srca. Zato naj bo danes najprej izrečena zahvala živim in pokojnim ustanoviteljem in gojiteljem slovenskih vrednot v tem domu. Ni mi znano ozadje, ki je botrovalo izbiri imena tega doma, ni pa dvoma, da je ime blaženega zavetnika klicalo blagoslov pod to streho. Če sem pa prej govoril o godu, se tudi to prilega današnjemu praznovanju, saj se bomo prav čez nekaj dni spominjali blaženega škofa Slomška, ki se mu priporočimo še za nadaljnje spremljanje in priprošnje.

Današnje srečanje pa nima samo lokalnega pomena, temveč ima širšo razsežnost. Srečali smo se danes tudi na 53. Slovenskem dnevu. Prav je, da se ustavimo in nekoliko zamislimo tudi ob tem momentu našega srečanja. Pred 53. leti je bil sklican prvi tak dan in smo se pod tem imenom prvič sešli. Beseda dan je majhna, a dovolj velika, da z njo izpovemo vse, kar nam pomeni slovenstvo. Če se ob Slomšku spomnimo, da „naše življenje le kratek je dan“, takoj pomislimo na časovno razdaljo med celim življenjem in kratkim dnevom. Lahko bi si pa pri blaženem izposodili ta verz in ga obrnili: Dan nam pomeni celo življenje. V enem samem dnevu je zaobseženo vse: Prvo svitanje, zgodnja danica in jutranja zarja, konec teme in vedno močnejši sončni žarki, opoldanska polnost, popoldanska toplina, umirjenje ob zahodu, poslovitev ob zatonu in spet nočni mir. Ali je za nas res samo en dan v letu „slovenski“? Vemo, da ni tako, da je ta dan le nekaj simbolnega in da je ta Slovenski dan dejansko raztegnjen na celo naše življenje. Na poseben način smo pred desetletji hoteli poimenovati ta dan, da se ob njem ustavimo za trenutek v skupnem življenju in razmislimo o našem slovenstvu. Na ta dan se že triinpetdeseti zbiramo in sami sebi potrjujemo, da smo Slovenci, ki daleč od svojega narodnega središča izpovedujemo svojo posebno identiteto in gojimo tej identiteti lastne vrednote. Če sem prej omenjal slovensko ozračje sredi drugega sveta, sem hotel poudariti prav slovensko navzočnost v svetu in s tem njeno razsežnost.

Ob vsem tem se pa letos spominjamo še enega dogodka. Že nekaj let se

Nadaljevanje na 6. str.

ZMAGAL JE PAHOR

Levica se vrača na oblast

To nedeljo, 21. septembra, so v Sloveniji potekale pete parlamentarne volitve odkar imamo lastno državo. Ozračje je bilo precej napeto, ker volilna kampanja ni bila ravno mirna ne prijazna. Vedelo se je, da sta dva glavna kandidata za prvo mesto, kar pomeni tudi mandat za sestavo nove vlade.

Kljub temu, da so ankete napovedovale zmago dosedanjega predsednika vlade, vodja Slovenske demokratske stranke Janeza Janše, smo vedeli, da v politiki ni izrečena zadnja beseda, dokler glasovi niso preštet. Časovna razlika med Slovenijo in Argentini je omogočila, da smo rezultate vedeli že

na nedeljski večer. Presenetila nas je zmaga Pahorjevih Soci-

alnih demokratskih glasov (29 mandatov), SDS pa 303.474 oziroma 28. Stranka Zares je s 97.322 glasovi osvojila 9,40 odstotka glasov, torej 9 mandatov, DeSUS pa s 77.142 osvojenimi glasovi 7,45 odstotka glasov oziroma 7 mandatov.

Neuradni rezultati kažejo, je SD osvojila 315.666 oziroma 30,50 odstotka glasov (29 mandatov), SDS pa 303.474 oziroma 28. Stranka Zares je s 97.322 glasovi osvojila 9,40 odstotka glasov, torej 9 mandatov, DeSUS pa s 77.142 osvojenimi glasovi 7,45 odstotka glasov oziroma 7 mandatov. Po pet mandatov so osvojile stranke SNS (Jelinčič - 56.492 oziroma 5,46 odstotka glasov), koalicija SLS in SMS (54.196 oziroma 5,24 odstotka) in LDS (53.711 oziroma 5,19 odstotka glasov). Iz parlamenta sta izpadli stranki NSi Nova Slovenija (33.621 oziroma 3,25 odstotka glasov) in Lipa (18.874 oziroma 1,82 odstotka glasov). Tudi zunajparlamentarne stranke, ki so se potegovale za sedeže v DZ, niso prestopile 4-odstotnega volilnega praga za vstop v parlament.

Volilna udeležba je bila po neuradnih podatkih torej 62,16 odstotka. To je komaj nekoliko več kot pri prejšnjih parlamentarnih volitvah, a znatno manj kot pred osmimi leti.

Zanimivo ob tem pa je, da je SDS zmagala v petih volilnih enotah, SD pa samo v treh. Kot običajno, je Ljubljana prevladala nad podeželjem.

Predsednik Socialnih demokratov Borut Pahor je po objavi izidov dejal, da je stranki na volitvah uspel izjemen podvig, odgovornosti, ki ga prinaša, pa se, kot je dejal, v celoti zaveda. Poudaril je še, da si želi koalicijo programsko sorodnih strank.

Predsednik SDS Janez Janša je po preštetu večine glasov povedal, da bo izid med SDS in SD zelo tesen. Po njegovem je glede na sedanji izid in potem, ko bodo preštet še glasovi iz tujine in glasovi po pošti, zelo verjetno, da bosta stranki po številu mandatov v DZ izenačeni. Glede na to po njegovem o relativnem zmagovalcu še ni mogoče govoriti. Po zadnjih poročilih pa je možno, da bo Janša zahteval ponovno preštete glasovnic.

„Rezultat, ki smo ga dosegli, razumemo kot zavezo in ne kot nagrado,“ pa je na novinarski konferenci po objavi delnih rezultatov volitev v tiskovnem središču v Ljubljani povedal predsednik stranke Zares Gregor Golobič. Kot je dejal, je ta zaveza, da vztrajajo na začrtani poti, da bi Slovenija odločneje sprejemala pomembne razvojne odločitve.

Po besedah predsednika upokojencev Karla Erjavca pa bo DeSUS zdaj četrti najmočnejša politična sila v državi.

Gotovo pa je bilo za vse presenečenje, da NSi Nova Slovenija ni prestopila parlamentarnega praga. V tem obdobju torej v Državnem zboru ne bo imela zastopnikov. Ankete, ki so to napovedovale, v stranki niso jemali resno, ker je bilo že običajno, da so računi kazali slabo, izid pa je bil potem boljši. Komaj so bili znani rezultati volitev, ki so Novo Slovenijo pustili izven parlamenta, je dr. Andrej Bajuk napovedal odhod z vodstva stranke. Izvršilni odbor NSi se je seznanil s odstopom dosedanjega predsednika in sprejel sklep, da predlaga svetu stranke izredni kongres.

V Sloveniji jesen, v Argentini - pomlad

Splošno je znano, da je v političnem pogledu slovenska skupnost v Argentini nekaj posebnega. Zato vedno zanima, kako izpadejo volitve med nami. Ta je tudi primer volitev 21. septembra. Če primerjamo s prejšnjimi volitvami je vidno večje število udeležencev, kar je gotovo posledica dejstva, da smo volilno gradivo prejeli pravočasno in smo lahko volili z imenom stranke in ne posameznih kandidatov. Volilni imenik za Argentino vsebuje 3623 vpisanih državljanov. Gradivo je bilo po pošti dostavljeno 3600 od teh. Kot poroča volilna komisija, katere predsednica je dr. Marjana Poznič, je volilo skupno 1388 državljanov, kar pomeni 38,55% volilnega imenika. Rezultati kažejo, da so med nami globoko zasidrane tekoimenovane pomladne stranke. Številke so sledeče:

NSi Nova Slovenija (Bajuk)...	856 (61,67%)
SDS Slovenska demokratska stranka (Janša).....	429 (30,90%)
Socialni demokrati (Pahor)	13 (1,15%)
SLS Slovenska ljudska stranka ..	12 (0,86%)
KDS Krščansko-demokratska stranka	7
Zares	4
Ostale stranke	10
Neveljavnih	54 (3,89%)

Glasovnice, ki so jih dobili na veleposlaništvu do sobote, so tam odprli in so rezultati všteti. Pozneje dobljene kuverte (19 po številu), pa bodo poslani v Slovenijo in bodo tam preštete.

Glede neveljavnih glasovnic: večinoma so prišle po pošti in so neveljavne, ker so bile slabo ali nepravilno izpolnjene.

Vladno priznanje Svobodni Sloveniji

Na letošnjem Slovenskem dnevu je veleposlanik Republike Slovenije v Argentini, prof. Avguštin Vivod, podelil priznanje našemu tedniku, ob velikem jubileju, ki ga slavimo skozi vse leto že v zaglavju in nas spominja na veliko delo, ki so ga pred 60. leti v novi deželi poustanovili preroški možje, in ki še dandanes povezuje Slovence v Argentini in po svetu.

Sledi celotno besedilo priznanja:

Republika Slovenija
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

PRIZNANJE IN ZAHVALO
prejme
tednik Svobodna Slovenija

ob 60. obletnici izida prve številke za dolgoleten in neprecenljiv prispevek k ohranjanju in razvoju slovenske narodne identitete in slovenskega jezika v Argentini.

Ljubljana, januar 2008
Zorko Pelikan – državni sekretar

VTISI IZ SLOVENIJE

Burjev asado

Upam, da ne napišem kakega bogokletstva, če rečem, da so — tako kot božja - pota lazaristov nepredvidljiva.

Mislil sem tu na Tonija Burjo, ki je iz Slovenije bil predstavljen na drugi konec božjega vinograda, v Kanado. Začelo se je z nogometom, nadaljevalo z mesečno „argentinsko“ mašo, končalo z asadom. Kot župnik v Šentjakobu ob Savi je nudil božji hram za vsakomesečno mašo, za občasna srečanja ali celo prvo nastanitev, dokler si preseljenec ni našel kaj primernejšega. Zato ni čudno, če so se „Argentinci“ poslovili od njega z asadom.

Kljub temu, da so bile v nedeljo, 21. septembra v Sloveniji volitve, se je k zadnji (mesečni) argentinski maši zbralo čez sto oseb, ki so redno ali občasno prihajali k tej maši (no, ja, prišli so tudi taki, ki jih je — bolj kot argentinska maša — privabil argentinski asado ..., a to je druga zgodba).

Maša je potekala z običajnim petjem in spremljavo kitar, ob koncu pa se je mašnik poslovil od svojih vernikov

in prijateljev.

Vreme je bilo dolgo časa negotovo, vendar nam je bilo le naklonjeno in ni deževalo, tako da so mojster asador Marjan s pomočnikoma Jožetom in Jakom brez skrbi pekli meso na žaru. Sonce je pokukalo večkrat, tudi za več časa, da je bilo pri mizah pod drevesi kar prijetno.

Proti koncu — „a los postes“ - je prijel za besedo Marko Fink in se v imenu vseh, ki smo bili deležni Tonijeve pomoči, pozornosti in prijateljstva, iskreno zahvalil. Svoje besede je navezal na pot, ki so jo naši starši naredili v nasprotni smeri, v neznanu tujino in so jih na tej poti spremljali duhovniki.

Toni je prevzel njihovo poslanstvo dušnega pastirstva med tistimi, ki smo se po osamosvojitvi začeli preseljevati v Slovenijo. Zaželel mu je hitro prilagoditev novim razmeram in uspešno pastirsko delo med slovenskimi rojaki v Torontu. Za spomin je dobil nogometno žogo, na katero smo se podpisali vsi navzoči in pa lično oblikovano voščilnico z zahvalnimi besedami. Zahvalo je dopolnila še skupna pesem danes že kar stare Zamba de mi esperanza, a zapeli smo vse štiri kitice z refrenom!

Vreme se je počasi kisalo, a nihče se ni maral na hitro posloviti. Pecivo, mate je marsikoga prepričalo, da se je obrnil proti nogometnemu igrišču, kjer se je odigrala še poslovilna tekma. Seveda, tudi te ni smelo manjkati!

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Prevzeti iniciativo. Ta izraz je stalno prisoten v argentinski politiki. Pomeni stopiti na plan, ponovno pridobiti ljudsko pozornost, ko se je že obrnila drugam. To uporabljajo predvsem vlade, ko opažajo, da jim preti zaton v pozornosti in priljubljenosti.

Nova ofenziva. Vlado že dalj časa skrbi dejstvo, da je izgubila iniciativo. Središče dogajanja in zanimanja se je sukalo daleč stran. Ne ravno okoli opozicije, ki ni zmožna prevzeti iniciative, pač pa okoli vsakdanjih težav, varnosti, druginje, transporta. Predsednica in njen krog so tako nazadovali v javnosti. Skoraj na skrivaj so pripravili načrt, ki je upošteval tako notranje kot zunanje dejavnike. Prvi izraz te nove strategije je bila napoved namena, da se poravna dolg s Pariškim klubom. A učinek je bil kratkoročen in posledice malo zanimive. Zato je ta teden vlada pripravila novo ofenzivo, tako na finančnem področju, kot na socialnem in tudi političnem. Vsaj na prvi pogled je poteza uspešna.

Zopet dolgovi in dolžniki. Kot priložnost so izbrali potovanje gospe predsednice v Združene države, kjer je bil napovedan njen govor na zasedanju skupščine Združenih narodov. V srcu svetovnih financ je oznanila, da je država pripravljena upoštevati in skleniti dogovor tudi s tistimi lastniki argentinskih bonov, ki niso hoteli sprejeti zadnje zamenjave. To je zelo važno, ker pomeni, da se bo država vrnila na pot odgovornosti v zadevi dolgov. Tehnično bodo to novo „zamenjavo“ izvedle tri banke. Važna pa je poteza zato, ker s tem država pridobi na kreditibilnosti in odpre vrata novim posojilom, refinanciranju dolgov in dotoku kapitala. V teku prihodnjih let mora država poravnati obveznosti v višini 40.000 milijonov dolarjev. Tega pa ne more brez novega zunanjskega kredita. In ni misliti, da bi še naprej jemali posojila pri venezuelskem Chavezu, z obrestmi na višini 15%. Torej poteza ni sad dobrohotnosti ali spremenjenih položajev, temveč enostavne potrebe, da se vrnemo v krog normalnih držav.

Kaj pa doma? Nujnost zunanjskega financiranja je toliko večja, ker so bili prvotni vladni računi izvedeni „brez krčmarja“. Dodatni davek na izvoz soje se je izjalovil v parlamentu. Poleg tega je cena soje na mednarodnem trgu znatno padla; čeprav je možnost odskoka, ne zagotovi potrebnih sredstev. Težak socialni položaj pritiska na vlado, ki ga rešuje z novimi in dodatnimi podporami. Dovolila je sicer podražitev

plina, a je znatno znižala cene plinskim jeklenkam, kjer razliko krije iz državnih fondov. Za 6.000 milijonov pesov je zvišala prispevke transportu in 4.500 za ceno goriv. Sicer vse zveni nekam prazno. Zakaj je treba toliko podpor, če se pa revščina znatno niža? Tako vsaj trdijo statistike vladne ustanove, ki kažejo, da je v primeri z lanskim letom 2.2 milijona manj revnih in le 5,2% prebivalcev pod pragom skrajne revščine. Seveda je treba pripomniti, da te številke objavljajo isti, ki trdijo, da je avgusta inflacija dosegla 0,5%, medtem ko privatne meritve to številko skoraj potrojijo (do 1,9%).

Nekaj belih, nekaj črnih. Vlada skuša pomiriti stvari tudi na domačih frontah. Gotovo je tukaj v prvi vrsti razmerje s Cerkvijo. Ta teden je presenetila z novico predloga novega veleposlanika v Vatikanu. Sveti sedež devet mesecev ni odgovorila na predlog glede bivšega ministra za pravosodje (Alberto Iribarne), kar je v diplomaciji jasen odgovor, da ga ne sprejmejo. Nepričakovano sedaj vlada predlaga drugega. Izbran je bil Juan Pablo Cafiero in predlog je že prejel pozitivne reakcije v škofovski konferenci. Po drugi strani pa je vlada tudi uredila odnose z upornim cordobskim guvernerjem. Juan Schiaretti je v zameno za pobotanje prejel 650 milijonov pesov, da bo vsaj delno lahko zadil sredi finančnih težav. Gotovo so denarnega izvora tudi težave v vladi sami. Prišlo je namreč do hudih nasprotovanj glede hitrega vlaka, ki ga vlada ni navedla v proračunu za leto 2009. Na eni strani šef kabineta vlade minister Massa ni naklonjen tej izvedbi, državni sekretar za transport, polemični Ricardo Jaime pa vztraja, da naj se projekt izvede za vsako ceno. Vladi je bil kaj nevesčen tudi sodni postopek proti šefu vojske. General Bendini, prijatelj Kirchnerjevih še za časa vodstva province Santa Cruz, je obtožen nepravilnega upravljanja denarja ko je bil poveljnik v Patagoniji. Krajevni sodnik ga je oprostil, sodno zbornica pa obtožila.

Ko mačke ni doma ... Medtem, ko je gospa Cristina potovala v ZDA, jo je nadomeščal podpredsednik Julio Cobos. Očitne so razlike in nesporazumi med podpredsednikom in vso ostalo vlado. Da je bila mera polna, je Cobos v času svojega „predsedovanja“ sprejel šefa avtonomne vlade prestolnice. Macri in njegova namestnica Felisa Michetti sta mu potožila vse težave med mestom in zvezno vlado. Zanimivo je tesno prijateljstvo (in politično sodelovanje) Med Feliso in Cobosom. Gotovo kal kakšne prihodnje povezave.

Stična mladih 2008

27. festival mladih, v soboto, 20. septembra 2008 v Stični - je to leto privabil okrog 7000 mladih iz vse Slovenije. Program se je začel ob 9.30 s festivalnim delom in nadaljeval z delavnicami ter ob 14.30 s sv. mašo, nato pa sklenil z družabnim zaključkom ob glasbi in plesu.

Letošnji festival mladih je zaznamovalo prihajajoče pastoralno leto v Cerkvi na Slovenskem posvečeno mladim, namenjeno okrepljenemu prizadevanju za zdravo vzgojo in notranjo svobodo mladih in skrbi za ustrezno izobrazbo in omiko, je poglobljena naloga vsake človeške skupnosti in častna dolžnost vsake krajevne in celotne Cerkve.

Dr. Jurij Bizjak, koprski pomožni škof in odgovoren za mladinsko pastoralo pri Slovenski škofovski konferenci, je o letu mladih dejal: „Naš namen je preprost in pregleden: V vseh mladih bi radi okrepili in poživili navzočnost in delovanje Svetega Duha in njegovih darov, ki so jih obilno prejeli pri birmi ...“

Festival mladostne vere se je začel ob 9.30. Vodili so ga animatorji Stične. Osrednje sporočilo letošnjega festivala, skrito v geslu „Prejeli boste moč, ko bo Sveti Duh prišel nad vas, in boste moje priče.“ so predstavili preko pesmi, plesa, igre in še marsičesa. Tako

zatem, že ob 11.30, se je začel izbirni program - po delavnicah. Ves čas so vabile s pestro vsebino po cesti okrog samostana mnoge stojnice različnih dejavnosti in skupin, ki so bile namenjene mladim.

Letošnji festival mladih iz vse Slovenije je zaznamovala predvsem mašna daritev, tokrat popoldne ob 14.30. Koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak je vodil somaševanje. Uvodni pozdrav je izrekel stiški opat p. Janez Novak, evangelij so izbrali animatorji posebej za mlade in z mislijo nanje, po enakem principu pa so popestrili tudi ostale dele maše.

Sklepni del, imenovan kar „žur“, je pravzaprav „koncert“, a je mnogo več kot to. Je norenje, s katerim energijo pridobiš, ne pa izgubiš. Seveda k temu pomore prava družba in če se znaš zabavati. Namen sklepnega dela Stične je vedno živeti in doživeti Božjo ljubezen na najbolj iskren način - s petjem in plesom. In ker se to zgodi na koncu, lahko izkušnjo te velike Ljubezni bolj zagotovo odnesejo mladi s seboj domov, v šolo, na ulico ... „In boste moje priče!“

Mladi so ponesli domov tudi „Priročnik za zaljubljenost“, ki je nastal na prelomu leta družine z letom mladih. Namenjen je mladim kristjanom na poti od zaljubljenosti k ljubezni. Vsebuje odgovore na njihova večna vprašanja: Kje so meje, ko greva skupaj ven? Kaj je narobe s tem, če se bolj izzivalno oblečem? Ali je

pornografija greh? Kako naj molim za bodočega fanta oz. dekle? Ali so bili tudi svetniki poročeni? Kdaj bova dovolj zrela za poroko? Odgovore na ta vprašanja so sestavili mladi zakonci ter duhovniki v Škofijskem odboru za mlade škofije Koper. Njihove besede želijo biti nasveti, da bi mladi prav

zoreli v telesni, čustveni in duhovni ljubezni, posredujejo pa jim tudi potrebno jasnost nauka Cerkve na tem področju.

Novost letošnje Stične je zgoščanka z naslovom „Prejeli boste moč“, ki so jo posneli glasbeniki, ki že tretje leto pripravljajo glasbeni program srečanja - Stična band. Na njej je enajst pesmi s krščansko duhovno vsebino, med njimi tudi neposnete uspešnice preteklih let, kakor tudi himna letošnjega srečanja, po kateri se album tudi imenuje. Pesmi so stilsko različne - od rocka oz. pop-rocka do balad, ne manjka pa niti kratek rap.

Festival mladih traja le 1 dan, a je za zanj potrebno veliko ljudi, neskončno število ur (prostovoljnega) dela, ogromno priprav ...

SLOVENCİ V ARGENTINI

SAN JUSTO

Združeni ... se marsikaj lahko pripravi!

Hladno sončno jutro 14. septembra nas je našlo v sanjuški stolnici, da bi se udeležili svete maše. Točno ob 8. uri sta g. Franci Cukjati in pater Alojzij Kukovica, v spremstvu mnogih ministrantov, stopila pred oltar. Za njimi so tudi prišle zastave in narodne noše. Tako se je pričelo slavje ob 47. mladinskem dnevu.

Na koru so peli mladi ob spremljavi kitar. Med pridigo je g. Franci govoril o nedeljskem prazniku povišanja križa ter poudaril, da je ravno križ simbol kristjana. Kot taki pa smo tudi odgovorni posredovati mlajšim, kar smo prejeli od naših staršev. Mladina je med mašo prosila Mati Marijo naj osvetli njihovo pot.

V Našem domu je sledil za nekatere zajtrk, za druge pa šport. Mladi so pričeli z ogrevanjem mišic, kot pravi profesionalci! Tekme v odbojki so se vrstile in navijačev ni manjkalo.

Kosilo je bilo pripravljeno! Urno vsi v klet, da bi se naučili okusnih dobrot, ki so jih pripravile zveste mame v kuhinji.

Na igrišču sta se bližali zaključni tekmi. Zopet sta se pomerili ekipi iz San Martina in San Justa. Pri dekletih je bila igra 2-0 za

na Mladika je zaplesala venček in rezijanski ples. Ponovno so dokazali veselje do plesa in igraje odpravili svoje.

Potovanje na platnu se je nadaljevalo do province Corrientes. Pokazali so, kako se pleše chamamé z živahno glasbo, tipično iz te pokrajine. Samo „zapukay“ je manjkal in bi bili pravi „correntinos“!

Córdoba in Mendoza smo si ogledali s slikami (naj tu omenim, da so slike/razglednice opisale kraj in tudi povzročile mnogo smeha med publiko, z odličnimi zadetki v kompozicijah!).

Anže je poletel do argentinskega severa ... barvite obleke, obrazi skoraj skriti, že je prišel carnavalito z značilno postavo, ki se je držala do konca! Razgibani skupinski ples je krasno izpadel.

Anžetova pot se je nadaljevala preko Santiago del Estero, a za ogled si je izbral napačno uro - bil je čas sieste. Vdan, je tudi on v najrazličnejših pozicijah sladko spal ... Prebudil se je z bobnanjem in vso močjo plesa malambo. Odločni koraki so pokazali spretnost, ne samo fantov ampak tudi deklet — žele so posebno pohvalo. Boben v živo je dal boljšo izrazitost plesu. Bil je sijajen zaključek potovanja!

Končno je Anže (Aleks Puntar) prišel v Naš dom ravno za mladinski dan ... seveda ni manjkala slovenska folklor: skupina je z dežniki zaplesala v pari in „zaprla noč“.

Sledili so pozdravi in zahvale. Prof. Karel Groznik, predsednik Doma, je čestital mladini in ji želel, da bi se še naprej združevala in sodelovala kot do sedaj, da bi izpolnila tako svoje geslo „Združeni v bodoči rod“. Pater Alojzij Kukovica je bil tudi presenečen na vsem, pohvalil je trud in tudi „pocukal za ušesa“ mladino, naj se udeleži duhovnih vaj.

Zahvale so bile za Ivano Tekavec (besedilo večera); Mirjam Mehle Javoršek, Lučko Groznik in Berni Juhant (slovenske plese); Moniko Keržič (kotalkanje); in prof. Ricardo Prósperi (argentinske plese). Najlepša zahvala kuharicam za kosilo in mojstrom na žaru; tudi Marku in Luku Štrublju, Eriku Oblaku in Aleksu Puntarju (luči in zvok) ter Mirjam Oblak (pomoč pri oblekah).

Pokala v odbojki sta bila za ekipi iz San Justa. Zapeli smo še mladinsko himno in nato je bila prosta zabava v spodnjih prostorih, ob zvokih Slovenskega instrumentalnega ansambla in DJ, ter na dvorišču, ob mizah in klepetu.

Marta Petelin

domačo ekipo; fantovska finala pa je bila bolj napeta in končno so tudi domačini dosegli zmago 2-1. Pokala sta ostala doma in veselje pri tem je bilo kar veliko!

Malo po napovedani uri se je pričel kulturni program. Prve so bile deklice, ki so pokazale znanje in spretnost s kotalkami. Nato so prišle zastave in zapeli smo himni. Nadja Žgajnar je pozdravila publiko. Nato je predsednica SDO-SFZ Ana Klara Zafra podala uvodne besede, ki so se povezovale s spoštovanjem drugih, z veseljem do skupnega dela in s priporočitvijo Bogu za naprej.

Letos nas je sanjuška mladina povabila na potovanje in spoznavanje argentinske raznolikosti v pokrajinskih in plesov. Na platnu se je razvijal video (pripravili so ga udeleženci video delavnice, ki jo vodi Alberto Muha). Mladi ljubljanski Anže je prišel v Argentino, da bi spoznal „žlahto“ in delo, ki ga opravljajo tukajšnji Slovenci.

Iz letališča Ezeize je šel na božjo pot v Luján. Predstavili so se pari in veselo zaplesali rancho.

Pot je nato peljala Anžeta do Bariloch, kjer so se predstavili slovenski plesi. Skupi-

SLOMŠKOVA ŠOLA

Potovanje osmega razreda v naravo

16., 17. in 18. avgusta smo se otroci osmega razreda Slomškove šole vživel v argentinsko pampo, ko smo obiskali Estancia La Catita, oddaljeno približno 300 km od Buenos Airesa, v bližini mesta Nueve de Julio. Od naše skupine, je samo Katja bila nekaj dni prej tam in nas navdušila, da smo se odločili za to potovanje.

Že od začetka tega leta smo se trudili, da smo ob nedeljah in pri vsaki prireditvi, prodajali čokoladne bonbončke, da smo pomagali pri kritju stroškov.

Ob spremstvu mame in očka izmed naših staršev, smo se zjutraj odpeljali s kombijem slovenskega voznika in po štirih urah vesele vožnje srečno dospeli na kmetijo. Sprejel nas je gospodar Ricardo z ženo Lauro in nas stalno spremljal in razlagal vse mogoče o življenju in delu na kmetiji. Spoznali smo veliko vrst ptic, cepili celo čredo ovac in več bikov in krav in se poigrali z zajčki. Pazili smo na koprive, opazili škodo, ki jo povzročajo glifosat, ki se uporablja pri setvi soje; poslušali razlago o obdelovanju zemlje za koruzo ali pšenico in tudi razlikovali odpadke krav, konj ali čukov.

Posebno smo se čudili tenki plasti soli na bregu jezer in šele takrat razumeli, zakaj to okolico imenujejo „Cuenca del Salado“.

Na sprehod smo šli v majhno vas „La Niña“, videli staro železniško postajo, že brez tračnic, zapuščen hotel, v katerem je bila kinodvorana, ko je vas štela čez tri tisoč prebivalcev. Danes jih ima samo štiristo, a kljub temu ima urejeno cerkev, posvečeno Mariji Materi Božji. V cerkvi še

vedno gori lučka pred Najsvetejšem.

Obiskali smo tudi staro hišo, zgrajeno z „adobe“ (gline in slama), polno starih objektov in si tako lahko predstavljali, kako so naše babice likale z žerjavico ogretim železnim likalnikom.

Ustavili smo se tudi pri nekem „tambo“ in gledali kako molzejo krave in pripravljajo razne vrste sira. Tudi pujski so nas zanimali, a pri njih se nismo zadržali - tako je dišalo, da smo raje kar pohiteli nazaj.

Zadnjo noč smo prepevali in se pogovarjali ob kresu na prostem in poslušali dogodivščine gavčev, ki jih je zelo rad pripovedoval Ricardo.

Najbolj pa smo uživali ob jahanju domačih konj. Bila sta utrujena od trdega dela a vseeno sta se spustila v galop, da smo kar vriskali od veselja. Zadnji dan, pa še malo na traktor in na lov na „mulite“ ali „peludo“ - dokler nismo enega ulovili, nismo mogli odnehati, tako, da smo se že z nočjo pripeljali nazaj v Slomškov dom, kjer so nas čakali naši starši.

Zelo smo hvaležni vsem, ki so nam na en ali drug način omogočili to naše skupno srečanje v naravi, otroci osmega razreda Slomškove šole: Zofija Bokalič, Katja Kavčič, Pavla Jakoš, Katja Malovrh, Magdalena Rode, Diana Smole, Klara Šmalc, Tomaž Lenarčič, Niko Malalan, Alex Pregelj, Pavle Smole in Nicanor Zakrajšek.

Da se tudi vi navdušite, obiščite spletno stran www.lacatita.com.ar

PRISTAVA

Kulturni in kulinarčni večer

Za 15. in 16. avgusta smo imeli na Pristavi na programu izdelovanje drugega kroga naših že tradicionalnih kolin. Imeli smo vse organizirano: Marko bo kupil meso, Rufo začimbe, Martin ostale stvari.

A nastal je prvski direndaj. Pa ne zaradi kakšne slabe novice, temveč zaradi lepe. Obiskal nas bo Slovenski oktet! Vsi smo bili nestrpni. A smo morali vse zamenjati. V sredo smo že začeli s pečenicami in smo jih končali prav na dan koncerta. Medtem ko smo čakali oktetovce, so jih naši mojstri končevali.

Tisti večer je bila prava gužba, kot pravijo doma. Prišli so iz letališča, a ob tisti uri so avtoceste nabasane. Skoraj eno uro po napovedanem času so prišli. Medtem ko smo jih pozdravljali, smo jih tudi povabili, naj si ogledajo, kako delamo pečenice.

Nato so pa stopili v zgornjo dvorano. Dominik Oblak jih je pozdravil in prebral kratek življenjepisa skupine. Publiko jim je izrekla dobrodošlico.

Kot pri drugih koncertih, nas je sam oktetovski vodja uvajal v naslednjo skladbo. Bili so utrujeni, poznalo se je pri glasovih in tudi, ko so govorili. Nekateri so bili hripavi. A so nam podarili res nepozabne trenutke. Na žalost, je bil precej koncert kratek. Škoda. Vsi smo hoteli še in še.

Predsednik Pristave Edvard Kenda, je vsakemu izmed njih izročil skromen dar, kot spomin na obisk med nami. Dominik Oblak pa je zatrdil, da „če ne bi bili na Pristavi, ne bi bili v Argentini!“ Kot v zahvalo pa so povedali, da ker jim je zmanjkalo slik okteta, jih bodo prinesli drugič; ko bodo prišli bodo prinesli s seboj letošnje in naslednje darilo.

Po koncertu smo jih pogostili v spodnjih prostorih z okusno pečenko (vacio), katero so zelo hvalili.

Zahvalimo se oktetovcem, da so se odzvali našemu povabilu. Kljub naporu in hitenju, s katerim smo morali organizirati vse, se zavedamo, da se je splačalo. Škoda, da se nismo mogli prej domeniti z organizatorjem, da bi obisk bolj organiziran potekel.

Naslednji dan, kljub utrujenosti, (saj smo do pozne ure kramljali na Pristavi), smo pa morali začeti in končati še krvavice. Pripravili smo jih pod vodstvom Tomaža Mačka in Martina Križa. V imenu pristavskega odbora moram izreči zahvalo neutrudljivima Lojzetu Bohu in Kazimirju Kebru, ki nam že toliko časa pomagata pri izdelavi.

Vedno bodo različna mnenja: da so prevelike, da so premajhne, da so preslane, da manjka soli ... A vemo, da ne bomo mogli nikoli vseh zadovoljiti.

In tako se je končal naš kulturni-kulinarčni konec tedna na Pristavi.

Matjaž Čeč

53. SLOVENSKI DAN - 47. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

Na Slovenskem dom je moj!

Nedelja 21. septembra je bila nekaj posebnega. Kljub hladnemu jutranjemu vetru je bilo vse v rožah. Jasno: v Argentini je prvi pomladanski dan in navada obdarovanja s cvetje je ukoreninjena. Isti dan pa so bile tudi slovenske parlamentarne volitve. Eno in drugo pa je sovpadalo z našim Slovenskim dnevom, ki je največja družabna prireditve, ki jo vsako leto organizira krovna organizacija Zedinjena Slovenija. Letos je bil že triinpetdeseti po vrsti, prav v obdobju, ko se spominjamo 60-letnice, ko je naša skupnost množično prihajala v Argentino. Preveč dejavnikov, da bi lahko govorili o golem naključju: vse se na nek način povezuje. Božja previdnost pa bdi nad vsem.

Letošnje geslo se je glasilo „Na Slovenskem dom je moj“ in nehote postavljalo vprašanje, kaj naj pomeni za naše mlajše rodove. Odgovor in pol smisel lahko najdem, o v naši izseljenski himni: „Kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si, Slovenija!“.

DOPOLDANSKI DEL

Dolge tedne se je že skupnost Slomškovega doma, ki je letos gostila slavje, pripravljala na ta dan. Zato je bila

Po dobrodošlici krajevnega predsednika so gostje pohiteli v gornjo dvorano, kjer je bila najprej sveta maša. Daroval jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, dr. Jure Rode, ki se je prav ta dan, po dolgi in težki bolezni, vrnil med nas. Hvala Bogu tudi za ta dar. Somaševal je tudi krajevni župnik g. Franci Cukjati. V mašnem nagovoru je dr. Rode prepletal misli iz mašnih beril in pomen dnevnice slavnosti. Mašo je spremljalo lepo petje mladine Slomškovega doma.

OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE

Po končani maši so se gostje pomaknili v mladinsko sobo v pritličju, kjer jih je že čakala likovna razstava. Ramoška skupnost se ponaša s številnimi umetniki, ki se radi udeležujejo v življenju Doma in pridno sodelujejo v njem. Zato so te razstave že neke vrste tradicija.

Tudi letos jo je pripravila požrtvovalna Andrejka Dolinar, ki je dala idejo, organizirala ustvarjalce, pripravila prostor in tudi otvorila razstavo. V izbranih besedah je predstavila posamezne umetnika, označila njih delo in povabila goste, naj uživajo ob tako bogatem razstavljenem zakladu.

Pri razstavi so sodelovali, vsak s svojimi deli in svojo tehniko, poleg Andrejke same še Helena Klemen, Tone Kržišnik, Andrea Quadri Brula, Vera Rupar Bohinc, Jože Žerovnik, Irena Žužek.

KOSILO IN ODMOR

Rojaki so se nato veselo podali v gostinske prostore Doma, kjer so že čakale pogrnjene mize. Prijateljsko kosilo, med in po katerem je bilo dovolj priložnosti za razgovor prisotnih rojakov, je dopolnilo prvo obdobje pričakovanja popoldanskega programa. Med tem so nekateri naši domovi tudi že pripravili tradicionalne štante. Poleg krofov in slovenskega peciva so važen del zavzele knjige, od starih izdaj naše skupnosti, do sodobnih v Sloveniji. Polpretekla zgodovina še zanima, prav tako otroške knjige, slovarji, pa tudi risana keramika s slovenskimi motivi. Ni manjkalo slovenskih zastav, niti malih priponk s slovensko in argentinsko zastavico.

Mnogi rojaki so pa odmor izkoristili tudi za podroben ogled likovne razstave.

POPOLDANSKI PROGRAM OB 60. OBLETNICI

Kulturni program se je začel ob petih popoldan. Razvijal se je v gornji dvorani. Novost je bila, da smo mu lahko sledili tudi na posebnem zaslonu v spodnjem gostinskem prostoru. Tehnologija prodira tudi med nas.

Napovedovalka prof. Neda Vesel Dolenc je pozdravila častne goste in navzoče zastopnike skupnosti: veleposlanika Republike Slovenije v Argentini, prof. Avguštin Vivoda in gospo; častnega konzula Republike Slovenije v Buenos Airesu, gospoda Hermana Zupana in gospo; predsednico naše krovne organizacije Zedinjene Slovenije, Alenko Jenko Godec; domačega župnika in predstavnika slovenskega dušnega pastirstva g. Francija Cukjati; predstavnike in odbornike naših slovenskih krajevnih domov. Pozdravila je nato predsednike in zastopnike kulturnih, gospodarskih in mladinskih ustanov in organizacij, ter vse učiteljice, učitelje in profesorje družine slovenskih šol v Argentini.

Pozdravne besede so nato izrekli predsednik Slomškovega doma Marko Selan, predsednica Zedinjene Slovenije, Alenka Jenko Godec in veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod.

Ob tej priložnosti je gospod veleposlanik tudi izročil posebna priznanja, ki jih je podelil Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Priznanja so prejeli revija Duhovno življenje ob 75 letnici izhajanja, krovno društvo Zedinjena Slovenija ob svoji 60. obletnici in tednik Svoboda Slovenija, za 60 let izhajanja v Argentini. Priznanja so sprejeli g. Franci Cukjati, predsednica Alenka Godec in urednik Tone Mizerit. Močan aplavz vseh navzočih je potrdil soglasje celotne skupnosti tem priznanjem.

Slavnostni govornik je bil letos dr. Andrej Fink, ki je nanizal vrsto misli o naši skupnosti, slovenstvu in ohranjanju narodnih vrednot. Njegovo razmišljanje objavljamo na uvodnem mestu.

Sledil je odrski prikaz, ki je v podobi, besedi in pesmi orisal dolgo in mnogokrat trnjevo pot naše emigracije. Opišemo jo v posebnem prispevku.

Kot zaključek slavnosti pa so vsi navzoči z navdušenjem zapeli izseljensko himno, kot sklep in zagotovilo ohranjanja vrednot, ki jih že šestdeset let gojimo v deželi pod Južnim križem.

Po končani predstavi, ko so še odmevali aplavzi, je bil čas za zahvale vsem, ki so pri predstavi in tudi pri izpeljavi Slovenskega dne sodelovali.

Napovedovalka je še povabila goste, da ostanejo v prijetni družbi, ob dobri jedi in pijači, ter si ogledajo razstavo in stojnice slovenskih domov. Spremljal pa je prosto zabavo Slovenski instrumentalni ansambel.

„Prav lepa hvala za vašo prisotnost in nasvidenje prihodnje leto,“ se je glasil zaključek. Bog daj!

-e. -f.

nedelja, kljub hladu in vetru, v Domu prijazna, prijetna, pripravljena na številne goste, ki so že zgodaj začeli prihajati. Na vratih so vsi prejeli dobrodošlico, pa tudi nalepko dneva, pa ličen program, ki ga je oblikovala Irena Žužek.

Ob 11.15 so se rojaki zbrali na dvorišču. Pozdravila jih je podpredsednica doma, prof. Neda Vesel Dolenc. Nato so prisostvovali tradicionalnemu dviganju zastav, ob petju obeh državnih himen. Predsednica Zedinjene Slovenije,

Alenka Jenko Godec, in predsednik Slomškovega doma Marko Selan sta opravila obred dviganja, ob prisotnosti botrice doma gospe Kati Potočnik in bivšega predsednika ter častnega člana g. Hermana Zupana.

„Oj, kako je bila dolga, dolga pot ...“

Šestdesete let poteka, odkar so rojaki, člani naše povojne emigracije, množično prihajali na obalo reke Srebra. Sprejemalo jih je buenosaireško pristanišče, „emigrant hotel“ in neznana prihodnost v nepoznani deželi. Za njimi so bila kruta vojna leta, beg in begunska taborišča. Za njimi širni ocean, ki so ga v omotici križali na temnih ladjah. Pred njimi druga domovina, v kateri naj bi, morda samo začasno, poiskali delo, zgradili domove, začeli novo življenje ...

Domotožje ni ponehalo. Potreba druženja, pogovorov, obujanja spominov jih je privlačevala v neko skupnost, ki se je šele rojevala. Da otroci ohranijo vero, da ne pozabijo rodne besede, so se začeli šolski tečaji, ki so dali temelj nastajajočim krajevnim skupnostim. In nastal je tako opevani „argentinski čudež“.

Polno smisla je torej imela akademija na letošnjem slovenskem dnevu, ki je v podobi, besedi in pesmi orisala to pot, mnogokrat križevo, trnjevo, pa tudi polno volje in, končno, veselja. V zamisli Toneta Rodeta in Štefana Godca je predstava segla globoko v srce in vzbudila čustva - starim in mladim.

In prišlo je jutro in prišel je dan, ko smo zapustili domove.

Sijalo je pomladno sonce, a ni moglo do srca.

Kolona voz se je pomikala na sever v neznanu usodo za gorami.

Prav kmalu je napočila noč in ostala: noč prepovedane vrnitve, noč izdajstva, noč smrti in preizkušnje, noč odhoda v neznanu, noč, ki se je pričela razblinjati vrsto let kasneje, sredi ravnine ob srebrni reki, na drugem koncu sveta.

Na odru je bil zaslon, kjer je slika upodabljala posamezno postajo te poti. Ob strani platno, na katerem so se vrstile fotografije in filmski posnetki. Pred odrom so se na stopnišča namestili člani zborov. Na odru solista in recitatorji, ki so prihajali in odhajali. Oj, kako je dolga, dolga pot ...

Predstava je bila razdeljena na pet delov. Povezovalna nit je bilo besedilo pesnitve *Slovenska pot* dr. Marka Kremžarja. Postaje te poti pa beg, taborišča, pot čez morje, prihod v novo domovino in slovensko življenje na tujem. Poti ni konec; nadaljuje se v skupni rasti, v spominih, v povezavi, v gradnji skupnega slovenskega prostora. Ali ni

bil pravi zaključek šele petje naše izseljenske himne?

Glasba je spremljala vsak del predstave. Citre so zvenele ob pesmih Cvetje v jeseni in Kje so tiste stezice. Mešali so se nastopi recitatorjev, solistov in zborov. Ritem in potek je bil v pravem tempu, ne prehitel ne prepočasen.

K ambientaciji in globokemu doživljanju so pripomogle zgodovinske fotografije: beg maja 1945, ko so se neskončne kolone vile po prašnih cestah na poti, pred nasiljem, v življenje in svobodo. Nato begunska taborišča s svojim življenjem, kot zasidranem nekje v brezčasu. Posebno ganljivo so bile slike posameznikov in skupin na krovu ladij, tisti vmesni postaji križevega pota, ko je bila domovina vsak dan dalj, nepoznana prihodnost pa vsak dan bliže. Končno prihod in začetek novega življenja in naše skupnosti. Omenimo, da so fotografije posredovali *Metka Erjavc Tomazin, Mici in Jože Tomažević, Rafaelova družba, Marko Vombergar.*

In beseda je čustvo postala. Kremžarjevo pesnitev *Slovenska pot* so podali štirje člani Oblakove družine: *Helena Loboda Oblak, Jože Oblak in še hčerki Marjanka in Gabriela.* Nastop je bil umirjen, prepričljiv, besedilo doživeto in globoko posredovano občinstvu.

*Taborišča, siva mesta,
siva mesta v tujem svetu,
siva morja za gorami,
siva dolga... dolga cesta.*

*Čez gore in prek morja
siva se izteka reka.
Dolga je neznana pot.
Brez meja - diaspora.*

Spomin in pričevanje. Filmski posnetek, v katerem sta gospa *Marjana Batagelj* in gospodična *Angelca Klanšek* podoživeli svojo osebno zgodbo izseljenske poti, od domače hiše, preko Ljubelja, dravskega mostu, taborišč, pa do začetkov v Argentini, kjer sta ključno sodelovali pri ustanavljanju naših šolskih tečajev. Obe tako rekoč posebej lik slovenske zdomske učiteljice. Besede so tekle doživeto, prepričljivo, iz srca. Njuna zgodba je naša zgodba.

Pesem. Ta naša lepa in ljuba slovenska pesem. Nastopila sta solista *Marcelo Brula* in *Marko Štrubelj*. Kaj še dodati njenemu srčnemu nastopu, ko so zvenele *Kje dom,*

*A v srcih je brlela luč svetinj.
Sredi preizkušenj je gorela z močnejšim sijajem ter dajala moči.
Tudi takrat, ko je bilo treba pričeti znova na neznanih tleh.
Tako so oživele korenine in se razmahnila je krošnja v vse smeri neba.
In je sad obrodilo drevo pod okriljem teh vej.
Svetloba se odsevala je v vsakem listu in se razdajala naprej.
Slovenski dom na tujem je zaradi nje postal naš dom brez mej.*

je moj, Na nebu zvezde sevajo in Tiha luna jasno sije. Spremljala je *prof. Andrejka Selan Vombergar.* Dekliški zbor *Milina*, pod vodstvom *prof. Marjane Jelenc Petrocco*, je nežno in občutno zapel *N'mav čez izaro in Ko dan se zaznava.* Mešani pevski zbor *San Justo*, pod vodstvom *prof. Andrejke Selan Vombergar* pa *Kje so tiste stezice* in mogočno *Slovenec sem.* Zbor *Slomškove šole*, ki ga vodi *Marcelo Brula*, pa nas je presenetil s pesmijo *O moj preljubi, dragi dom.*

Končno so vsi zbori in vsi navzoči, zapeli našo izseljensko himno.

Čestitati moramo *Tonetu Rodetu* in *Štefanu Godcu*, tako za originalno in lepo zamisel, kot za izvedbo, saj je režija celotne predstave tudi bila na njihovih ramenih.

In še ostali sodelujoči. Scenski prostor: *Aleš Kastelic* s sodelavci. Luči in zvok: *Matjaž Ribnikar, Dani Cestnik, Tomaž Kinkelj.* Napovedovala je *prof. Neda Vesel Dolenc.*

Doživeli smo lep večer in podoživeli del naše zgodovine, ki je nikdar ne smemo pozabiti, ki nam je vedno prisotna, ki odmeva v naših srcih. Kot pravi zaključna Kremžarjeva beseda:

*To je utrip, ki ga vsak prepozna,
dedni zaklad je slovenske družine.
Kdo ne občuti ga... sredi srca?*

*Iz istega vira je reka privrela,
ob skalnih pečinah zgubila je smer
Zašla je v brzice, pragove, slapove,
ločila vodé je v neštete rokave,
pa končno se zlila spet v skupni je tok.
Močnejša je zdaj kakor skalnata čer,
ki vode nekoč je ločila.*

MEDNARODNO PRAVO

Strokovna knjiga slovenskega avtorja

Meseca julija t.l. je Editorial LA LEY izdala v španskem jeziku knjigo Dr. Jožeta Dobovška „Derecho Internacional Penal, fuentes normativas“, ki na ta način zaključuje zorenje dela, začete z njegovo tezo za doktorat iz Mednarodnega prava. Ob priliki zagovora njegove teze na temo mednarodnih zločinov, je sprasovalna komisija odločila odobritev doktorata „cum laude“, s priporočilom, da se predstavljeni opus nadaljuje in izda.

Izdanih je nešteto del v okviru mednarodnega prava z ozirom na kaznive prestopke, n pr. o sodbah Mednarodnih sodišč (tj. Tokio, Nürnberg, Ruanda, Sierra Leona, Irak, Kosovo, ipd.), o njihovih posebnostih, o posebnostih in značilnostih „delicta iuris gentium“, se pravi, o kršitvi mednarodnih pravil ki zahtevajo zaradi tega neko kazen, celo o sporu glede državne pristojnosti z ozirom na dodelitev kazni. Toda izvirnost in zanimivost, obenem pa pomen Dr. Dobovškovega dela za skupnost juristov mednarodnega prava je ravno v tem, da je verjetno prva razprava tega značaja, ki povzema vprašalnico mednarodnega kazenskega prava (MKP) v celoti, kot sistem in del, oz. vejo Mednarodnega prava

Knjiga sistematično razvija utemeljitev obstoja MKP kot sistema zakonov, ki imajo svoj izvor, smisel in udejstvovanje v mednarodni skupnosti, in se tako razlikujejo od morebitnih mednarodnih posledic posameznih državnih kazenskih pravil, oz. kodeksov.

Osnova, na kateri temelji njegova raziskava, je prikaz raznolikih dejstev mednarodnega prava, ki se lahko zgotijo v tri aksiome:

a.- obstoj raznovrstnih in hkratnih sistemov kazenskih pravil. Iz tega vidika loči omenjene državne zakone od mednarodnih zakonov.

b.- Razločevanje med mednarodnimi zločini in mednarodnimi prekrški, torej vrednotenje tehtnosti kaznivega dejanja. Mednarodni zločini so nečloveška dejanja, ki razkrajajo mednarodno družbo in ogrožajo njeno varnost in mir. Izvor in utemeljitev najdejo torej neposredno v Naravnem pravu, tj. v zapovedih, ki so zapisane vsakemu človeku globoko v srcu (in vesti). Mednarodni prekrški pa so dejansko neizpolnjene obveznosti, prevzete od držav v mednarodnih pogodbah.

c.- Različni viri MKP, med katere šteje tudi nezapisana pravila, ki lahko ravno zaradi tega gledajo nekako netočna ali celo nejasna, so pa zato ravno tako veljavna.

Knjiga se razvršča v tri dele. V prvem delu predstavlja MKP kot del Mednarodnega Prava, posebnosti le-tega in MKP, omenjene razlike med državnim kazenskim pravom in MKP in pa razlikovanje kriminalnih sistemov MP za posamezna dejanja (n. pr., Sodišča za Nürnberg, Ruanda, ipd.) in pa splošno MKP. V drugem delu se loteva „delicta iuris gentium“ (glej zgoraj) in razlike mednarodnih zločinov in prekrškov, prav tako kakor njihovih posebnosti in značilnosti. V tretjem delu pa povzema vire Splošnega Mednarodnega Kazenskega Prava.

Z veseljem sprejemamo novico o predstavitvi te nove struje Mednarodnega prava, katere razglabljanje in proučevanje je pričel Dr. Dobovšek. Želimo mu veliko sreče in vztrajnosti pri tem orjaškem delu, obenem pa pričakujemo nadaljnjih tovrstnih novic, ki vso našo slovensko skupnost in Slovence na splošno navdajajo s pristnim ponosom.

Štefan Godec

Profesor Mednarodnega Prava - IUPFA

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Naša pot

Teško je človeku, ko pride do križišča in ne ve, katero smer bi si izbral. Prepričan je, da mora iti naprej, a nima nikogar, ki bi ga vprašal, da bi mu svetoval. Takšno je naše življenje v izseljenstvu. Leta tečejo, čas gre naprej in mi seveda z njim. V Slovenijo gredo le nekateri in večinoma samo na obisk. Vsi se vračajo začudeni nad lepoto te prelepe dežele. Velika večina, tudi mladina na sploh, pa za vedno ostane v tej novi domovini.

Človek, ki malo pogleda nazaj, se večkrat vpraša, če je bila naša pot doslej pravilna ali ne. In sam, vse občestvo in svet, nam dajejo odgovor, ki je pozitiven. Ni se zmotil papež Pij XII, in enako je storil pokojni škof dr. Gregorij Rožman in mnogi drugi, ki so obsodili komunizem, kot najhujšo šibo človeštva v našem času.

Vsi so vedeli za pot in mi smo jim sledili. Zato je popolnoma jasno in čas nam daje prav, da je bila pot vseh, ki so šli po njej, pravilna. Držali smo se njihovega nauka in nismo se zmotili.

Oni so dobro vedeli in mi z njimi, da je že Jezus rekel: Jaz sem Pot, Resnica in Življenje. In ker smo se tega držali, smo hodili po pravi poti. Branili smo resnico in ohranili smo si življenje.

Ni važno, če moramo živeti izven Slovenije. Veliko je vredno to, da smo hodili in si izbrali pravo pot. In to moramo ohraniti in se poti držati tudi še v prihodnosti. Samo ena je prava pot in to je tista, ki jo uči Cerkev. Dokler se je bomo držali, ne bomo zašli.

Narod je to plačal z veliko preliti krvi. Kljub temu, da živimo kjerkoli po svetu, je to naša pot človeškega sožitja in nobena vaba sveta nas ne sme speljati v drugo smer.

Braniti jo moramo, stati trdno in kljubovati vsem napačnim vetrovom, ki nasprotujejo našim idealom. Bogu se moramo zahvaliti za vse dobre voditelje, ki so pravilno gledali naprej, vodili Cerkev in naš narod in nam kazali pot, ki se ne konča na tem svetu, ampak gre v nedoumljivo večnost.

IZ ZARJE V ZARJO, OD DNE DO DNE

Nadaljevanje s 1. str.

sučemo okoli 60-letnic. Letos je spet ena. Minilo je namreč 60 let, odkar je večina slovenskih povojnih beguncev prišla v Argentino. Tudi v tem lahko najdemo snov za razmislek.

Našo skupnost je najprej zaznamoval odhod, ki ga mnogi, morda večina od nas niso doživeli, če pa so ga, je bilo to doživljanje ne dovolj zavestno, čeprav je lahko pustilo močne vtise. Ob odhodu morda ni bilo močne zavesti trganja, ker je bil odhod mišljen kot nekaj začasnega. Iz današnjega gledanja je potem nastopila travmatična in tragična vmesna doba smrti, ko ste v taboriščih zvedeli za vrnitev in genocid, storjen nad domobransko slovensko narodno vojsko in nad tisoči beguncev. Ta dogodek vas je prizadel do skrajnosti in se je tudi s tem in zaradi tega usoda te skupnosti kazala kot vedno bolj zapečatenata. Tako potem ni bilo dosti dvomov o tem, da je treba iti še dlje in je šele takrat nastopilo pravo trganje od domovine in evropske celine. Da ni bilo preveč dvomov o trganju, je bila pot dolga, počasna, prekooceanska, tako, da vam je bolečino ob ločitvi lajšala samo majhna skupnost slovenskih rojakov. Potem pa prihod v novo, skoraj neznačno deželo.

Pred dvema mesecema nas je pisatelj Jože Snov v Cankarjevem domu v Ljubljani, na srečanju kjer so bile navzoče poleg pisateljev in kulturnikov tudi najvišje državne politične osebnosti, menoval „nesrečniki“. To besedo je izrekel pozitivno in v pohvalnem smislu in sem jo tudi tako razumel. Izrekel jo je v zvezi s sposobnostjo Slovencev, da se v najhujših in tudi tragičnih trenutkih znamo organizirati, kljubovati nesreči in kvalitetno nadaljevati pot. Misli je na organizacijo v taboriščih v Avstriji in Italiji, predvsem na šolstvo, dušno pastirstvo, kulturno, zborovsko in igralsko dejavnost, šport in vse drugo. Iz današnjega gledišča ne vem, ali ste oziroma smo bili nesrečniki v polnem pomenu besede. Ne glede na mnoga osebna občutja in tragičnost trenutka za vse pa ste imeli toliko življenske moči, da ste iz objektivno resnične katastrofe v novi in neznanu deželi začeli novo življenje. Ne vem, če to zmorejo „nesrečniki“.

V tej deželi ste potem dan za dnem, ko je bil vsak dan slovenski, in leto za letom nadaljevali s skupnim življenjem. Tako intenzivno je bilo to življenje in je še, da je ta skupnost doživela že najrazličnejše nazive: minienklava, država v državi, miniaturna skupnost, svojevrsten vzorec, čudež in še kakšen.

Ko danes gledamo nazaj, se spomnim na majhen dogodek, ki se mi je pa vendar vtisnil v spomin. Kot otrok sem se s starši peljal stoje na srednje polnem avtobusu (kolektivu). Oče se je pogovarjal z gospodom starejše generacije in se točno spominjam samo tega vprašanja: „Kaj pravite, ali se bomo vrnili?“. Še danes se mi to vprašanje, ki takrat ni moglo imeti pravega odgovora, pojavlja v spominu in mu na neki način danes sam zase skušam najti odgovor. Tedaj je bila za starejše generacije tujina res boleča. Marsikdo si je ponavljal v mislih prvo kitico manj recitiranega Balantičevega soneta Sen o vrnitvi: „Ko boš tujina vso mi kri izpila, / ko neizgovorjena bo beseda / prišla kot ogenj mi na usta blede, / bo davna želja domu me vrnila“. Vrnitev je v tistih časih bila največkrat neizrečena želja, ki jo navadno niti izraziti niso hoteli, ker so vedeli, da je bila utopična. Velika večina njih se ni vrnila in so ugasnili na tej strani oceana. Gotovo se jim je pa izpolnila želja, ki jo je naglas izpovedal pokojni in ob smrti mladi Janez Kačar v eni izmed svojih ne preveč znanih pesmi, ki smo jih nekako pred štiridesetimi leti tedaj mladi objavili kot posebno prilogo mesečnika Mladinska vez. Dovolite, da citiram cel sonet, ker mnogo pove in ker jasno ponazarja tedanje čustvovanje: „Tam daleč, kraj morja, slovenski je raj! / V tujini mi vsak dan je teže in huje! / Priklenjen za vedno ostal bom na tuje! / Še videl Ljubljano bom, rojstni moj kraj! / Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj. / Usoda življenja tako ukazuje, / ko v ognju trpljenja na tujem me kuje. / A moje srce si želi le nazaj! / Če božja je volja tako odločila, / da zadnja mi ura na tujem bo bila, / uklanjam ponižno se ji že sedaj. / Ob smrti pa želja mi bo še prav mila. / Naj duša bi moja to milost dobila, / da videla dom bi, na poti v raj!“. Prepričani smo, da se je ta želja izpolnila vsem, ki so izrečeno ali neizrečeno v

duhu zanjo prosili in nas danes spremljajo iz večnosti.

Drugi smo pa nadaljevali pot ... Ta pot nas je pa privedla tudi do trenutka, ko je za domovino in za nas bilo noči konec in se je začelo svitati.

Ti spomini, o katerih govorim, so še vedno omembe vredni, ker so še vedno živi in so tako tudi del naše sedanosti. Z njimi v naš razum kličemo predstave in pojme iz bližnje preteklosti, da nam ne uidejo. Brez njih bi tudi naše sedanosti in prihodnosti ne bilo. Moramo pa ob tem takoj poudariti, da to gledanje ni nostalgično. Nostalgija je namreč načelno nekaj nezdravega, ker pomeni zaprtost v preteklosti. Nostalgik je tako prisesan na preteklost, da se od nje ne more ločiti. Ker pa ne more ponovno doživeti preteklosti, skuša iz sedanosti napraviti preteklost. Zato je nostalgija stanje, ki najbolj škoduje pravemu in plodnemu spominu, ker ne dovoljuje gledanja naprej niti prožne misli za uvedbo sprememb, ki so potrebne za vsako življenje. Če govorimo o preteklosti, to delamo zato, ker vemo, da je v njej nešteto vrednot, ki nam ob spremenjenih okoliščinah omogočajo nadaljnjo pot.

Ob osamosvojitvi leta 1991 smo se mnogi oddahnili ob zavesti, da smo dočakali svobodo za Slovenijo. Do tedaj smo namreč mislili, da bo totalitarni komunistični sistem stoletna ječa za vse: Za tiste, ki so bili znotraj, in za tiste, ki smo bili zunaj nje. Vsi smo bili na svoj način zaprti in vsi na drugačen način odpisani. Mnoge nas je skrbelo, kako bo in če sploh bo emigrantska skupnost kot pričevalka v svetu zmogla vzdržati v tem gigantskem naporu do tistega trenutka, ko se bo moralo zgoditi tisto, kar smo upali proti upanju. Ob tej, skoraj moreči skrbi je pa nepričakovano kmalu posijalo... Rdeči rajh se je razblinil in kar na lepem smo se znašli, da smo vsi odrešeni, oni znotraj in mi zunaj. Oddahnili smo se: Emigracija je izpolnila svoj namen in svoje poslanstvo. Potem so pa minevala leta. Ob morda v jedru izpolnjenem poslanstvu se je pa začela kazati še druga varianta tega poslanstva, ki se nam prej ni zdela tako važna, če je sploh bilo možno nanjo misliti. Ta se bolj jasno kaže zdaj, ko se skrb za Slovenijo izraža na drugačne načine, saj smo s Slovenijo, tako kot smo bili prej le duhovno povezani, zdaj tudi v neposrednem zunanem stiku.

Pred nekaj dnevi sem se pogovarjal s skoraj deset let mlajšim prijateljem, ki mi je, zanj samo po sebi umevno, dejal: Mi smo bili vzgajani za Slovenijo! Menim, da je prijatelj prav povedal. Vse kar smo mlajše generacije od starejših prejemale, je bilo slovensko in to takrat, ko Slovenija nikomur ni bila dosegljiva. Spet se lahko vprašamo, ali je bila to stvarnost ali zgolj ideja? Današnje geslo nam govori prav o tem in je postavljeno kot kategorična trditev. Lahko bi se komu porodila misel, da bi klicaj morda spremenil v vprašaj. Vsekakor se pa v mnogih primerih pravilnost trditve otipljivo kaže v preselitvi v Slovenijo sinov in vnukov, ki odhajajo tja z lepo slovenščino in visokošolsko diplomu v roki in tako uresničujejo svojevrstno „vrnitev“, ki ni bila dana prejšnjim rodovom. Če naj bi bil naš dom tam, ni nenavadno, da se zanimamo za dogajanja v Sloveniji in iz vedno bolj relativne daljave spremljamo glavne dogodke. Danes, prav danes in prav v teh trenutkih je naša misel in naša skrb v Sloveniji, kjer preštevajo glasove, ki bodo spet demokratično določili vlado za prihodnje ustavno obdobje. Tudi Slovenci v zdomstvu smo enakopravno in enakovredno izvršili to državljansko odgovornost. Ob tem dogodku kot slovenski državljani izvorni domovini želimo, pa naj bo rezultat tak ali tak, da bi ji le ta omogočal smelo in zrelo napredovanje, nadaljnjo rast in odprtost sami sebi in svetu. Vsi skupaj moramo misliti na jutri, ko bo nov dan.

Kljub lepemu Balantičevemu sonetu nam tujina ni krvi izpila. Še se po naših žilah pretaka slovenska kri, ki jo poganja najmočnejša sila — slovensko srce. Mi pa kot nadaljevalci in potomci „nesrečnikov“, danes na tem kraju obhajamo slovenski dan in nadaljujemo s svojo slovensko navzočnostjo v svetu prav tam, kjer ste in smo jo začeli: V slovenskem domu, v slovenskem duhovnem ozračju, ob slovenski besedi.

Dragi rojaki, dovolite, da zaključim te misli z verzi pesnika Župančiča, napisanimi ob stoletnici Prešernovega rojstva: „... Mogočen plamen iz davnine šviga, / vekove preletel je koprne, / in plamen naš se družil z njim, se dviga, / in plamen naš pogumno dalje gre, / ker neprekinjena drži veriga iz zarje v zarjo in od dne do dne ...“.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ŠTEVILKE

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je julija znašala 6,5 odstotka, kar je 0,1 odstotne točke več kot junija. Državni statistični urad je sporočil, da je bilo julija registriranih 61.550 brezposelnih oseb. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila julija pri moških 5,4-odstotna, pri ženskah pa osem odstotna.

V Sloveniji je realna rast bruto plače na prebivalca med letoma 2000 in 2007 znašala 40,3 odstotka. Najvišjo realno rast je v omenjenem obdobju zabeležila Romunija s 331,7 odstotka, najnižjo pa Nemčija, ki je kot edina država EZ izkazala 0,8-odstoten realni padec bruto plače, ugotavlja nemški institut WSI.

Z VSEMI POTREBNIMI PAPIRI

S pridobitvijo gradbenega dovoljenja za rušitev obstoječih objektov se je uradno začela gradnja Emonike. Po načrtih bo zgrajena do leta 2010, vključevala pa bo novo železniško in avtobusno postajo, potniško dvorano, poslovno in stanovanjsko stolpnico, hotel in kongresno središče, nova parkirna mesta ter nakupovalno-zabaviščno središče.

BREZ ŽETONOV

Mestna središča po vsej Sloveniji so tudi letos obeležila evropski teden mobilnosti, ki je tokrat potekal pod sloganom Zadihajmo s polnimi pljuči. Ves teden so v 22 slovenskih občinah zaprli del ulic za avtomobile in na različne načine osveščali ljudi o tem, kako izboljšati kakovost zraka v krajih, kjer živijo. Ves teden so tudi mestni avtobusi brezplačno prevažali svoje potnike.

ENAKO KOT PRED LETOM, A S STRAHOM

Točno leto dni po hudih poplavih so Železniki ponovno skoraj takšni, kot so bili pred 18. septembrom 2007. Ceste in vodotoki so bolj ali manj urejeni, objekti večinoma obnovljeni. Le v krajanih še vedno biva strah, saj ukrepi za poplavno varnost, ki bi preprečevali ponovitev hude ure, še niso povsem uresničeni in šele tretjina sanacije je končana.

STIČNA MLADIH 2008

V cistercijanskem samostanu v Stični je potekalo že 27. vseslovensko srečanje mladih. Mladi so lahko izbirali med 37 delavnicami, ki so bile razdeljene na sklope, poimenovane Družina, Iskanje življenjske poti, Pomagaj si, Različni so darovi in duh pa je isti. Obiskali so lahko tudi 31 stojnic ali si vzeli čas za molitev in spoved. Maša je vodil koprski pomožni škof Jurij Bizjak, prireditelj pa so sklenili s koncertom Stična banda. Prireditelji so ocenili okoli sedem tisoč udeležencev.

PO SVETU

ZASEDANJE ZN

V New Yorku se je v torek začela splošna razprava 63. Generalne skupščine Združenih narodov. Na njej je nastopilo več kot 100 svetovnih voditeljev, od predsednikov držav, kronanih glav do predsednikov vlad in ministrov, ki so opozarjali na mednarodne probleme in iskali rešitve zanje. Letos bodo spet največ govorili o razvojnih vprašanjih ter problematiki oskrbe s hrano, energiji, ogrožanju okolja in podnebni spremembi. V ponedeljek pa se je na sedežu Združenih narodov z generalnim sekretarjem Ban Ki Moonom že sestal slovenski predsednik Danilo Türk.

FINANČNA KRIZA

Na drugem septembrskem plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta, ki je potekalo v Bruslju, so največ pozornosti namenili finančni krizi, ki trenutno pretresa Evropo in svet. Kriza se je še dodatno zaostрила prejšnji teden po stečaju ameriške investicijske banke Lehman Brothers, prodaji banke Merrill Lynch in težavah največje svetovne zavarovalnice AIG. Čeprav so to ameriška podjetja, je njihove posledice zaznati po vsem svetu, tudi v Evropi. Poslanci bodo zato obravnavali poročila o preglednosti delovanja institucionalnih vlagateljev in skladih za zavarovanje vlaganj v tvegane naložbe ter zasebna kapital-ska podjetja.

STRUPENO MLEKO

Kitajska vlada je sporočila, da je po zadnjih podatkih tam zaradi zaužitja mleka v prahu, v katerem je bila industrijska kemikalija melamin, zbolelo 53 tisoč otrok. S tem je število obolelih skokovito naraslo s prvotnih 6244 otrok. Od teh je 82 odstotkov, ki so v bolnišnicah, mlajših od dveh let.

ODSTOPA

Izraelski premier Ehud Olmert je tudi uradno odstopil in v nedeljo zvečer izraelskemu predsedniku Šimonu Peresu predal odstopno izjavo. Predsednik, ki je že začel posvete s predstavniški strank, je zunanji ministrici Cipi Livni podelil mandat za sestavo nove vlade. Livnijeva je bila sicer pretekli teden izvoljena na čelo vladajoče stranke Kadime. Svoj

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

MLADINSKI DAN V LANUSU

Lanuški fantje in dekleta so priredili na prvi pomladni dan svojo prireditev. Privabila je mnogo ljudi, ki so skušali pokazati, da cenijo napore mladine in ji hočejo dati poguma in žele mnogo uspehov.

(...) Popoldanska prireditev je bila na športnem prostoru, ki je bil ves okrašen v slovenskih ter argentinskih zastavah. (...) Na telovadišču so začeli nastopati najprej najmlajši. Pridrvel je roj deklic s slovenskimi trakovi, takoj za njimi pa je bilo tekmovalje fantičev v vrečah in samokolnicah. Nastop je vodila gdč. Zdenka Virantova.

Nastop deklet iz Morona je pripravila ga. Ema Blejec in so članice SDO Moron izvajale rajalno vajo Odprta in zaprta roža. Skupna vaja deklet iz Lanusa in Morona (tudi pod vodstvom ge. Blejec) je zajela misel: „Tri dobe slovenske zemlje.“ Vaje so bile res lepo in vzorno zamišljene in izvajane ter so simbolično zajele tri dobe naše preteklosti.

Fantje iz Lanusa so pa nastopili s prostimi vajami. SFZ je postavil na telovadišče lepo vrsto svojih članov iz Lanusa, ki so pod vodstvom g. Čampe Lojzeta strumno izvedli svojo točko.

(...) Bil je res lep dan in v čast Lanuščanom.

EL TURISTA

je naslov zanimivi ilustrirani reviji, ki je začela izhajati v španščini v Buenos Airesu, na finem ilustracijskem papirju kot mesečnik. Izdaja jo založba Turis. Lastnik in direktor revije je g. Janez Peršuh, sin pok. Ivo Peršuha, znanega slovenskega organizatorja in javnega delavca.

V dolinci prijetni je ljubi moj dom ...

Anton Martin Slomšek

V dolin'ci prijetni je ljubi moj dom,
nikoli od njega podal se ne bom;
pod lipo domačo najrajši sedim,
v domačem veselju dovoljno živim.

(...)
Glej rož'ce domače najlepše cveto,
in ptički domači najslajše pojo.
Prijetljivi domači so mi'ga srca,
ljubezen, zvestoba le biva doma.
(...)

Svobodna Slovenija, 25. septembra. 1958 - št. 39

odstop pa je ravno tako sporočil tudi južnoafriški predsednik Thabo Mbeki. Vladajoči Afriški narodni kongres ga je preteklo soboto namreč pozval, naj to stori sedem mesecev pred iztekom mandata. Do poziva je prišlo dober teden potem, ko je sodišče zavrnilo obtožbe o korupciji proti Mbekijevemu političnemu tekmecu Jacobu Zumi.

MLADI ZA MIR

V sklopu večletnega intenzivnega sodelovanja med Dunajem in prestolnicami Srednje in Južne Evrope je od ponedeljka do srede v avstrijski prestolnici potekal študentski simpozij z naslovom Združeni za mir. Na njem se je na pobudo dunajskega župana Michaela Häupla zbralo 60 študentov iz Ljubljane, Beograda, Podgorice, Sarajeva, Skopja in Zagreba. Kot so sporočili s slovenske agencije za stik z mestom Dunaj, je bil namen srečanja, da se ob mednarodnem dnevu miru, mladi srečajo, se skupaj ozrejo v bližnjo preteklost in optimistično pogledajo v mirno prihodnost.

EUROPART TV

Predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering je 17. septembra v Bruslju slovesno zagnal spletni televizijski program Evropskega parlamenta - EuropartTV. Gre za rezultat večletnih prizadevanj edine neposredno izvoljene institucije Evropske unije, kako na najbolj učinkovit način svoje delovanje narediti bolj pregledno, razumljivo in zanimivo za državljane povezave.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ELECCIONES 2008

Los primeros resultados de las elecciones legislativas del pasado 21 de septiembre en Eslovenia, dan como ganador al Partido Social Demócrata (SD) de Borut Pahor, con un 30,5 % de los votos. En segundo lugar lo sigue el Partido Demócrata Esloveno (SDS, centro-derecha) del primer ministro Janez Janša, con un 29,32 % de los votos. En cuanto a la formación de una mayoría parlamentaria, la ventaja es para los social demócratas ya que sus potenciales aliados - el Partido de la Democracia Liberal y el partido Zares - sobrepasaron la barrera del 4% necesario para entrar en el parlamento. Por el contrario, uno de los aliados de Janša, el partido Nueva Eslovenia quedó fuera del parlamento con el 3,24% de los votos. Andrej Bajuk, presidente de este partido, presentó su alejamiento del cargo a los órganos partidarios. Según los datos, sufragó el 62 % del electorado. Los resultados finales se darán a conocer la semana próxima, cuando se contabilicen los sufragios de los ciudadanos eslovenos residentes en el exterior. El nuevo parlamento estaría compuesto por 29 escaños para el partido de Pahor; 28 le corresponderían al partido de Janša; el partido Zares con 9 escaños, DeSUS de Karl Erjavec tendría 7 escaños. También tendrán sus 5 representantes los partidos de SNS, SLS y LDS. (Pág. 1)

EL DÍA ESLOVENO

El día de la primavera reunió las celebraciones por el 53º Día de los Eslovenos junto con el 47º aniversario del centro esloveno Slomškov dom de Ramos Mejía. Cerca de las 11 horas los invitados comenzaron a llegar al Dom, para participar del izamiento de las banderas nacional y eslovena; no faltaron los chicos y jóvenes vestidos en trajes típicos, muestra del orgullo hacia sus raíces. Luego, siguió la misa presidida por el padre Dr. Jure Rode. La juventud de Slomškov dom cantó durante la homilía. El programa, de este día tan especial, siguió con la apertura de la muestra de arte donde presentaron sus trabajos numerosos artistas de raíces eslovenas. El almuerzo comenzó pasado el mediodía y se disfrutó entre la buena comida y la compañía. Para las 17 horas estaba anunciado el inicio del número cultural. El embajador Avguštin Vivod otorgó el reconocimiento de la República de Eslovenia a Eslovenia Unida y al semanario Eslovenia Libre, por sus aportes para mantener la identidad eslovena en la Argentina. El Dr. Andrej Fink tuvo a cargo el discurso central de la jornada. En sus palabras consideró a los Centros como tierra eslovena, espacio donde se declaran y cultivan los propios valores de identidad. El camino hacia el exilio fue largo... pero tuvieron la fuerza vital suficiente para, de una catástrofe, empezar una nueva vida en un país desconocido. Hablar del pasado es saber reconocer los valores allí presentes que, en otras circunstancias, permiten continuar el camino. Este año participaron en vivo 3 coros, 2 solistas y 4 personas recitaron extractos del texto Slovenska pot del Dr. Marko Kremžar. En la pantalla se pudieron ver fotos y testimonios relacionados con los 60 años de la llegada de los eslovenos a la Argentina. (Págs.4/5)

NUEVA PUBLICACIÓN

La editorial La Ley editó el libro "Derecho Internacional Penal. Fuentes normativas" del Dr. José Dobovšek. Este trabajo es el cierre de su tesis doctoral en Derecho Internacional. Durante su defensa en el tema delitos internacionales, la comisión evaluadora, aprobó el doctorado "cum laude" con la recomendación para su publicación. En este número se publica una reseña del libro cuyo autor es de origen esloveno. (Pág. 2)

UNIDOS, HACIA EL FUTURO

El 14 de septiembre se celebró, en el centro Naš dom de San Justo, el 47º aniversario del Día de la Juventud. Como lo marca la tradición se disputó durante todo el día, el torneo de vóley femenino y masculino - este año las copas se quedaron "en casa". En el número artístico, Anže viajó por la Argentina, sacó fotos y conoció las danzas típicas de algunas provincias. (Pág. 3)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Štefan Godec, Andrej Fink, Marko Vombergar, Polde Malalan, Matjaž Čeč in Martin Križ. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 215, Bariloche \$ 175; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar

Correio Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhagl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 24. septembra 2008

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,47 US dolar
1 EVRO	1,52 KAD dolar
1 EVRO	4,61 ARG peso

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

NOGOMET
Z zmago so vsi navdušeni

Slovenska nogometna reprezentanca je v drugem krogu kvalifikacij za svetovno prvenstvo (skupina 3) v Mariboru premagala Slovaško z 2:1 (1:0). Na stadionu Ljudski vrt so za Slovenijo igrali: S. Handanovič, Brečko, Komac, Šuler, Cesar, Šišiž (od 85. Žlogar), Koren, Novakovič, Dediž (od 76. Ljubijankič), Kirm (od 90. Matič), Iliž. Oba gola za Slovenijo je dal Novakovič.

Matjaž Kek je v boj s Slovaško poslal identično postavbo kot proti Poljski. Tam se je v ospredje z dobro igro in s še boljšim razumevanjem v igri prerinil dvojec Milivoje Novakovič - Zlatko Dediž, ki je tudi tokrat povsem upravičil zaupanje selektorja. Predvsem znova odlični napadalec Kölna Novakovič, ki je z dvema goloma pokoril nepopustljive Slovače. Ti so še enkrat več pokazali, da v slovenski vrsti škriplje predvsem v obrambi, medtem ko napadalna igra z Novakovičem v glavni vlogi kaže vse bolj spodbuden obraz.

V 22. minuti so Kekovi izbranci kronali terensko premoč iz protinapada, ki ga je začel in potem po podaji Andreja Komaca z lepim strelom z roba kazenskega prostora tudi učinkovito zaključil Novakovič.

Slovaki so v 41. minuti po kotu zabili gol, toda glavni sodnik je preprečil veselje Petrašu, saj mu je zaradi prekrška zadetek razveljavil.

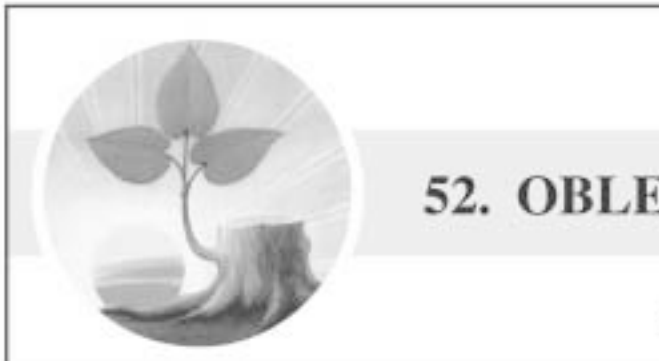
V drugem polčasu so podjetneje začeli Slovaki, ki so prek Viteka v 53. minuti sprožili nevaren strel, v 61. minuti pa je najhujše z zbranim posredovanjem preprečil Handanovič. V zadnjih 20 minutah pa je gostitelj vendarle uspelo vzpostaviti ravnotežje in v 82. minuti, ko se je Novakovič lepo otresel svojega čuvaja na robu kazenskega prostora in ob koncu matiral še Seneckija. Toda Slovaki se niso dali in že v naslednji minuti prek Martina Jakubka znižali, malce zatem pa so centimetri preprečili izenačenje.

Slovenija bo tretjo tekmo kvalifikacij igrala 11. oktobra, ko bo gostila Severno Irsko.

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se iskreno zahvaljuje vsem, ki so darovali v njen dobrodelni sklad: N.N. 110.- + v spomin Marjanci Gladek; Marija Eiletz 100.- pesov v spomin možu; Pavlina Dobovšek 200.- pesov v spomin gospodu Lenarčiču; N.N. Castelar 200.- pesov; Julijana Zupan 1000.- pesov; družina Žnidar 100.- pesov; Angela Podržaj 100.- pesov; N.N. Ramos Mejía 100.- pesov. **Bog stotero povrni!**

Za Zvezo slovenskih mater in žena San Martin je Mara Steinhau darovala 100.- pesov v spomin Ani Breznik. **Bog povrni!**

SLOVENSKI TENIS

Maša Zec Peškirič nadaljuje z dobrimi predstavami. Potem ko je pred tednom dni osvojila 50.000 dolarjev vreden turnir Infond Open v Mariboru, je zmagala še na turnirju v Sarajevu z nagradnim skladom 25.000 ameriških dolarjev. V finalu je s 6:1 in 6:3 premagala Slovačino Klaudio Boczovo.

Katarina Srebotnik je v polfinalu teniškega turnirja v Tokiu z nagradnim skladom 1,34 milijona ameriških dolarjev izgubila s 6:7 (5) in 2:6 proti peti nosilki Rusinji Svetlani Kuznjecovi. V finaleju, ki je bil povsem ruski, je četrta nosilka Dinara Safina premagala Kuznjecovo.

Teniški lestvici:
 Na teniški lestvici ATP med tenisti je najboljši Slovenec Blaž Kavčič, ki je ostal na 235. mestu, Luka Gregorc je 238. Grega Zemlja je nazadoval z 264. na 291. mesto, Marko Tkalec pa je 397.

Na teniški lestvici WTA je velik skok uspel najboljši Slovenki Katarini Srebotnik, ki je po uvrstitvi v polfinale Tokia na 21. mestu lestvice. Napredovale so tudi Andreja Klepač, ki je uvrstitev izboljšala za mesto in je zdaj 131., skoraj za 20 mest pa je na lestvici napredovala tudi Maša Zec Peškirič, ki je po zmagah na turnirjih v Mariboru in v Sarajevu že blizu Klepačeve na 153. mestu. Polona Hercog je 231.

OGLAŠEVALCEM

Tehnična navodila za objavo oglasov

Kot veste, v Oznani in v Svobodni Sloveniji objavljamo oglase, ki nam jih dostavljate. S sedanjimi računalniškimi sistemi pa so se možnosti pomnožile. Ker tiskarna večkrat ne zmore v tako kratkem času pripraviti oglasov po okusu oglaševalca, večkrat pošiljate oglase že oblikovane. A za izvedbo teh oglasov, je treba imeti na vidiku nekatere tehnične posebnosti.

Formati pošiljanja datotek:
 Najboljši format je Adobe Illustrator (končnica.ai). V tem formatu upoštevajte, da mora biti font v vektorjih (convertido a curvas). Poleg tega, pošljite tudi zraven kakšno skico v grafičnem formatu (jpg) samo za pregled.

Katerikoli grafični format je tudi sprejemljiv (.jpg, .tif, .eps, .gif, itd). A mora biti v isti velikosti, kot bo objavljen in v ostrini (resolución) 300 DPI.

V obeh primerih pa mora biti oblikovalec tudi na razpolago uredništvu in tiskarni za kakršno spremembo v primeru slovnične ali drugačne napake.

Če pa mora oglas oblikovati tiskarna, mora biti besedilo poslano v Microsoft Wordu (ne pa v Power Point ali v Excel), ker drugače ne moremo uporabiti poslanega teksta. Vedno je bolje, da po elektronski pošti pošljete besedilo v priloženem arhivu (archivo adjunto), ne pa v samem pismu. Če pa v Wordu prilepite kakšno figuro ali logotip, mora biti tudi poslan posebej, (ne samo pripet v Wordu), ker iz Worda ne moremo uporabiti ilustracij za tisk.

Glede časa
 Oglasi morajo biti poslani pravočasno (do ponedeljka opoldan) na uredništva in **NE** v tiskarno (lahko pa v tiskarno pošiljate s kopijo). Če ne dobi oglasa uredništvo, ne bo objavljen.

Kar se pa tiče pošiljanja pa prosimo, da če je oglas za Oznani in Svobodno Slovenijo pošljete na dusno_partirstvo@ciudad.com.ar, če pa je za Svobodno Slovenijo, na esloveniau@sinctis.com.ar

Hvala za razumevanje.

Slovenska kulturna akcija in slovenski visokošolci

vabijo na predavanje
Ijubljanskega pomož. škofa dr. Antona Jamnika

v soboto, 4. oktobra ob 20. uri, v mali dvorani Slovenske hiše

Nedelja, 12. oktobra 2008

52. OBLETNICA NAŠEGA DOMA SAN JUSTO

Pričakujemo vas, rezervirajte si dan!

OBVESTILA

SOBOTA, 27. septembra:
 Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku, v Slovenski hiši.

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 28. septembra:
Mladinski dan v Slovenski vasi
Društvo upokojencev vabi člane in prijatelje na skupno kosilo, ob 13. uri v Našem domu San Justo. Prijave do četrtka na 4295-1321 ali 4441-5528.

SOBOTA, 4. oktobra:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 5. oktobra:
80. obletnica pri Svetogorski Mariji

ČETRTEK, 9. oktobra:
Mesečni sestanek Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši. Govoril bo časninar Tone Mizerit.

SOBOTA, 11. oktobra:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. oktobra:
52. obletnica v Našem domu v San Justo

ČETRTEK, 16. oktobra:
Mesečni sestanek ZSMŽ iz San Martina v Domu, ob 16. uri. Govorila nam bo ga. Marjanka Lenarčič Dobovšek o sprejemanju gostov in postrežbi. Vsi lepo vabljeni!

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča
 23. avgusta se je rodil **Julián Wolkoviez**. Očka je Ariel, mamica pa Sonja Černič.

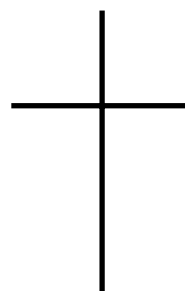
26. avgusta se je v Ramos Mejiji rodil **Sebastijan Avgustin Vester**, sin Danija in Olgi roj. Bohinc.

20. septembra se je rodila **Ana Boltežar**. Očka je Marjan, mamica pa Sonja Petkovšek.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Smrt
 Umrla sta v Quinesu v San Luisu msgr. **Janez Ogrin** (85) in v Ramos Mejiji gdč. **Ana Breznik** (87).

Naj počivata v miru!

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. (Psalm 23, 1)

Sporočamo, da je dne 16. septembra v 87 letih starosti, po dolgi bolezni umrla naša draga teta, stara teta in prastara teta

ANA BREZNIK

Zahvaljujemo se vsem znancem in prijateljem za molitev in spremstvo ob krsti. Posebna zahvala gre č. g. Franciju Cukjatiju za podelitev zakramenta sv. mazičenja in č.g. Francu Himmelreichu za somaševanje ob krsti.

Žalujoči nečaki:
Marjana Hribar por. Vivod z družino
Viktor Hribar z družino
Ljudmila Hribar
 in ostalo sorodstvo ter prijatelji.

Buenos Aires, Bariloche, Ljubljana